

Skrytá cena bolesti: prečo záleží na ekonomike a na trhu práce vašej krajiny

Európsky deň povedomia o bolesti 2026: „Skrytá cena bolesti“

Socio-ekonomická výzva

Chronická bolesť sa môže úplne zmocniť života človeka a narušiť jeho schopnosť pracovať, spať, sústrediť sa a zvládať bežné každodenné činnosti. Postihuje **20 % dospelých európskej populácie** (približne 150 miliónov osôb) a výrazne zaťažuje trhy práce, systémy zdravotnej starostlivosti a národné ekonomiky.

Keď sú akoukoľvek chorobou postihnuté milióny ľudí, tak celospoločenské dôsledky ďaleko presahujú utrpenie jednotlivca. Súhrnné priame a nepriame náklady chronickej bolesti vrátane absentérstva (neprítomnosť v práci), prezentérstva (prítomnosť v práci so zníženým výkonom) a predčasného odchodu do dôchodku sa v členských štátoch EÚ odhadujú na **3 % až 10 % HDP ročne**. Napriek tejto značnej záťaži zostáva chronická bolesť do veľkej miery mimo rámcov politiky zamestnanosti a hospodárskej politiky a výskum v tejto oblasti je kriticky podfinancovaný.

Dôsledky pre trhy práce sú nesmierne. **Približne polovica** ľudí žijúcich s chronickou bolesťou uvádza, že im bolesť narúša schopnosť pracovať, a tiež sa preukázalo, že chronická bolesť silnej intenzity znižuje schopnosť pracovať na plný úväzok až o **20 percentuálnych bodov**. V čase, keď Európa čelí nedostatku pracovných síl a starnutiu populácie, je riešenie chronickej bolesti nevyhnutné pre udržanie účasti na trhu práce a hospodárskej odolnosti.

Hlavné odporúčania pre politiku

S cieľom chrániť európske ekonomiky a podporiť pracujúcich, ktorí žijú s chronickou bolesťou, vyzýva EFIC národné vlády, aby:

1. Začlenili chronickú bolesť do národných stratégií pre neprenosné ochorenia (NCD), do rámcov financovania zdravotníctva a do iniciatív sociálnej politiky, a tak znížili jej priame aj nepriame dôsledky na jednotlivcov, zamestnávateľov a spoločnosť.
2. Rozvíjali kampane verejného zdravia na podporu pohybovej aktivity medzi zdravotníckymi pracovníkmi, pacientmi a verejnosťou ako prvoradé opatrenie na zníženie výskytu muskuloskeletálnej bolesti a na prevenciu ochorení s vysokým rizikom vzniku sekundárnej chronickej bolesti (napríklad cievna mozgová príhoda, cukrovka).
3. Zlepšili prístup k včasným, multidisciplinárnym a na človeka zameraným službám pre účinnú liečbu akútnej aj chronickej bolesti.

4. Zabezpečili včasný prístup k biopsychosociálnej rehabilitácii pre osoby s akútnou bolesťou, s osobitným zreteľom na tých, ktorí sú vo vysokom riziku nepriaznivého vývoja (napríklad depresia, nízke očakávania zotavenia, sociálno-ekonomické znevýhodnenie).
5. Rozšírili vyhradené finančné toky pre výskum chronickej bolesti v rámci národných výskumných štruktúr, zahŕňajúce tak prevenciu, ako aj liečbu chronickej bolesti.
6. Rozvíjali inkluzívne politiky zamestnanosti a podporovali intervencie na pracovisku, ktoré umožňujú udržanie zamestnania a v prípade potreby návrat do práce osobám s chronickou bolesťou alebo s rizikom jej vzniku.
7. Zaviedli mechanizmy finančnej a rehabilitačnej podpory pre pracujúcich s chronickou bolesťou.
8. Posilnili prevenciu chronickej bolesti v rámci politík bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Výzva na akciu

Ekonomické a pracovné náklady chronickej bolesti sú možno málo viditeľné, skryté, riešenia však skryté byť nemusia. Zvyšujme povedomie o vplyve chronickej bolesti na zamestnanosť a produktivitu, presadzujme politiky, ktoré podporujú prevenciu a včasnú starostlivosť, a podporujme úpravu pracovných podmienok na pracovisku, ktoré ľuďom pomáhajú zotrvať v práci alebo sa do nej bezpečne vrátiť. Koordinovaným konaním už dnes môžeme znížiť náklady na zdravotnú starostlivosť, posilniť účasť na trhu práce a zlepšiť kvalitu života miliónov Európanov.

Viac informácií: <https://europeanpainfederation.eu/european-day-on-pain-awareness/>

Hashtagy kampane: #EPAD2026

V prípade akýchkoľvek otázok alebo ďalších informácií sa neváhajte obrátiť na melinda.borzsak@efic.org a angela.palomares@efic.org.